

Dobre rady na odpady.

Scenariusz zajęć zintegrowanych dla kl. II - III (2 jednostki lekcyjne)

Temat zajęć: **Dobre rady na odpady.**

Lekcja została opracowana i przeprowadzona przez nauczycielki przyrody, dla uczniów klas II-III szkoły podstawowej, w ramach obchodów Dni Ziemi w naszej szkole. W zajęciach wzięli udział także uczniowie klasy VI, którzy przygotowali i przedstawili scenkę oraz pomogli młodszemu kolegom wykonać zadania praktyczne w grupach i wypełnić kartę pracy. Mieli oni okazję zobaczyć jak trudną sztuką jest skuteczne ale i atrakcyjne przekazywanie wiedzy. Lekcja nie należała do „typowych”, więc drugoklasiści byli nią bardziej zainteresowani i z zaangażowaniem realizowali kolejne zadania.

Cele lekcji:

Uczeń po zajęciach:

- rozróżnia odpady produkowane przez człowieka,
- wie co to są: odpady, segregacja, odzysk, przetwarzanie,
- wie w jaki sposób oznakowane są pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów,
- potrafi segregować odpady,
- wymienia sposoby powtórnego wykorzystania niektórych odpadów,
- wskazuje możliwości ograniczenia ilości wytwarzanych śmieci,
- wie co należy zrobić z odpadami niebezpiecznymi oraz nie podlegającymi odzyskowi.

Metody pracy:

- pogadanka z elementami dyskusji,
- scenka,
- praktycznego działania.

Formy pracy: zbiorowa, grupowa.

Środki dydaktyczne:

- odpady spreparowane (gazety, kubki plastikowe, kartoniki po napojach, butelki po sokach, puszki aluminiowe, baterie, opakowania po lekarstwach, resztki materiałów i inne).
- modele pojemników na odpady wycięte z kartonu A3 o odpowiednich kolorach (jak w karcie pracy)
- koło „hula-hop”,
- karta pracy,
- karteczki z zasadami pozwalającymi zmniejszyć ilość odpadów,
- karty na tablicę: odpady, segregacja, sortowanie, odzyskanie, przetwarzanie,
- listki i wycięty szablon drzewa,
- magnesy

Przebieg lekcji:

- 1) Podanie tematu zajęć.
- 2) Umieszczenie na tablicy kartki ze słowem „ODPADY” - zapisywanie wyrazów i określeń podawanych przez uczniów, zdefiniowanie pojęcia odpadów. (*Zbędne pozostałości po działalności człowieka. Tylko ludzie produkują śmieci.*)
- 3) Nauczyciel układa koło „hula-hop” na stojących na środku sali ławkach. Wyjaśnia, że jest to Ziemia. Następnie rozrzuca we wnętrzu koła część przygotowanych wcześniej odpadów i prosi jednego z uczniów, żeby „posprzątał” śmieci. Uczeń gromadzi je w jednym miejscu – powstaje wysypisko.

4) Nauczyciel tłumacząc, że ludzie cały czas produkują odpady, rozrzuca śmieci jeszcze kilkakrotnie. Kolejne dzieci „sprzątają Ziemię”. Wysypisko powiększa się.

5) Nauczyciel zadaje uczniom pytanie „Co możemy zrobić, aby Ziemia nie zamieniła się w ogromny śmietnik.

6) Scenka w wykonaniu uczniów klasy szóstej (załącznik 1)

7) Pogadanka: Czy po obejrzeniu scenki, wiecie jak można zmniejszyć ilość śmieci ?

(Trzeba je posegregować, każdy rodzaj odpadów musi trafić do właściwego pojemnika).

Umieszczenie na tablicy odpowiednio pokolorowanych modeli pojemników.

8) Praca w czterech grupach. Każda grupa otrzymuje swój model pojemnika, do którego ma wybrać odpowiednie śmieci z istniejącego na środku klasy „wysypiska”. Nazwy odpadów zapisują na pojemnikach. Każdej grupie pomaga szóstoklasista.

9) Omówienie i prezentacja przy tablicy pracy w grupach.

10) Pogadanka - co się dzieje z posegregowanymi odpadami. Sposoby powtórnego wykorzystania niektórych z nich (złomu, makulatury, szkła, plastiku).

11) Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na pozostałe surowce i wskazuje, jak należy z nimi postąpić:

- wielomateriałowe: te które da się rozdzielić i te których rozdzielić się nie da,

- niebezpieczne: np. opakowania po lekach, baterie, świetlówki,

- odpady nie wykonane z surowców wtórnych (np. ceramika, papiery powlekane)

14) Nauczyciel pyta uczniów co można zrobić z takimi odpadami jak np. nieużywane ubrania, stare zabawki (sugerując oddanie młodszemu rodzeństwu, lub PCK), suchy chleb, resztki jedzenia (kompost, karma dla ptaków)

15) Na „wysypisku” zostają już tylko odpady, które nie podlegają odzyskowi. Należy podkreślić, że dzięki odpowiedniej gospodarce na „wysypisku” pozostało już bardzo niewiele śmieci.

Podsumowanie.

16) Uczniowie rozwiązują kartę pracy (załącznik 2)

W czasie wykonywania pierwszego zadania z karty pracy, dzieci bawią się w „ciepło- zimno”, szukając w sali ukrytych kartek z zasadami (załącznik 3), które pozwalają zmniejszyć ilość śmieci w naszych domach. Uczeń, który znajduje karteczkę, odczytuje ją głośno, a pozostali uzupełniają luki w zdaniach z ćwiczenia.

Praca domowa

17) W jaki sposób mogę zmniejszyć ilość śmieci?

Uczniowie dostają liście (załącznik 4), na których zapiszą swoje postanowienia. Co będą robić, aby zmniejszyć ilość śmieci. Swoje listki przykleją następnego dnia na klasowym „Drzewku nadziei” (załącznik 5)

ZAŁĄCZNIK 1

Scenka została opracowana w oparciu o komiks edukacyjny „Czego pragną śmieci, Randi, Linka i dzieci?” wydany przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Kielce.

Występują: Randi, Linka, dziecko I, dziecko II, dziecko III.

Randi: Jestem Randi z Ekolandii, kraj mój leży hen, w Bajlandii. A to siostra moja Linka - zwariowana z niej dziewczynka.

Linka: W Ekolandii - powiem krótko jest przepięknie i czyściutko, bo król Brud jest naszym wrogiem...

Randi: A Bajlandczyk - ekologiem.

Linka: A tu u Was - nie do wiary - na brudasów nie ma kary! Król Brud przybyć ma tu w lecie, a Wy o nim nic nie wiecie? On chce zatruć tutaj wszystko! Całe wasze środowisko. A Wam w głowie co? Głupoty! Czas już wziąć się do roboty!

Randi: Nie wystarczy złapać worek w czwartek, piątek czy we wtorek i do zsypu lub śmietnika wrzucić go i problem znika.

Linka: Jeśli chcecie, aby słońce było jasne i błyszczące, aby woda lśniła w stawie, by stokrotki kwitły w trawie to musicie wiedzieć jak przed zniszczeniem chronić świat.

Randi: Wiedzieć co to składowisko i o segregacji wszystko, o tym co to sortowanie, odzyskanie, przetwarzanie. Niechaj wiedzą wszystkie dzieci jak się walczy z górą śmieci. (Linka zawiesza na tablicy przygotowane tabliczki z wyrazami: składowisko, sortowanie, segregowanie, przetwarzanie).

Linka: Spójrzcie to jest składowisko. (wskazuje na zgromadzone śmieci) Można znaleźć tutaj wszystko. Puszki, kubki, stare ciuchy...

Dziecko I: A nad wszystkim krążą muchy.

Dziecko II: To są mewy! Jak nad morzem!

Dziecko III: Gorzej nigdzie być nie może...

Dziecko I: Skąd się wzięło tyle tego?

Linka: Dzięki Tobie - mój kolego. Dzięki Kasi i Jankowi, cioci, babci i wujkowi. Wszystkim, którzy od stuleci nie chcą segregować śmieci.

Randi: Co wędruje do wiaderka? Ciach kubeczek! Ciach butelka! Stary zeszyt, reklamówka i woreczek po parówkach.

Linka: Wszystko w wielkim worku znika i wędruje do śmietnika.

Randi: Wczesnym rankiem wielka bryka wszystkie nasze worki tyka i wypływa je jak leci na to wysypisko śmieci. Ale można by inaczej...

Dziecko I: Śmieć to śmieć - do wiadra leci - wiedzą o tym nawet dzieci!

Randi: Ale gadasz! Nie masz racji! Nie wiesz nic o segregacji?

Linka: Na ulicach stoją budki...

Dziecko II: Tam mieszkają krasnoludki!

Dziecko III: Albo elfy. Albo żaby.

Dziecko I: Albo wielkie, straszne kraby!

Linka: Dobra, spójrzcie na ten domek (kontener na makulaturę).

Dziecko II: Tam za karę mieszka Bronek?

Randi: To pojemnik na papierki i na puste bombonierki, rozwiązane już krzyżówki i zniszczone widokówki.

Linka: Papier ten się zbiera w kupkę i gotuje z niego zupkę, potem suszy i prasuje i znów papier produkuje.

Randi: Więc by nie wycinać drzewa, gdzie wiatr szumi i ptak śpiewa, każdy papier wrzuć do budki.

Dziecko III: Resztę zrobią krasnoludki!

Dziecko I: A kto mieszka w żółtym domku? (kontener na plastik).

Randi: To jest miejsce na plastiki, czyli puste pojemniki po napojach, coli, wodzie, bo tworzywa są dziś w modzie.

Dziecko II: A ten trzeci - ten zielony - na co został przeznaczony?

Linka: W trzecim domku siedzą szklanki, słoje, spodki, szklane dzbanki. Chyba trochę się nie lubią. Wciąż się biją, tłuką, skubią. Krzyczą, by je ktoś wyłowił, zajął nimi i odnowił.

Randi: Podsumujmy. Do żółtych budek wrzucasz plastik, a do zielonych - szkło, w niebieskich mieszka makulatura. Zapamiętaj sobie to!

Wszyscy razem: Każda rzecz jest odnawialna: dzbanek, papier, stara wanna. I pamiętaj! Ze starego można zrobić coś nowego!

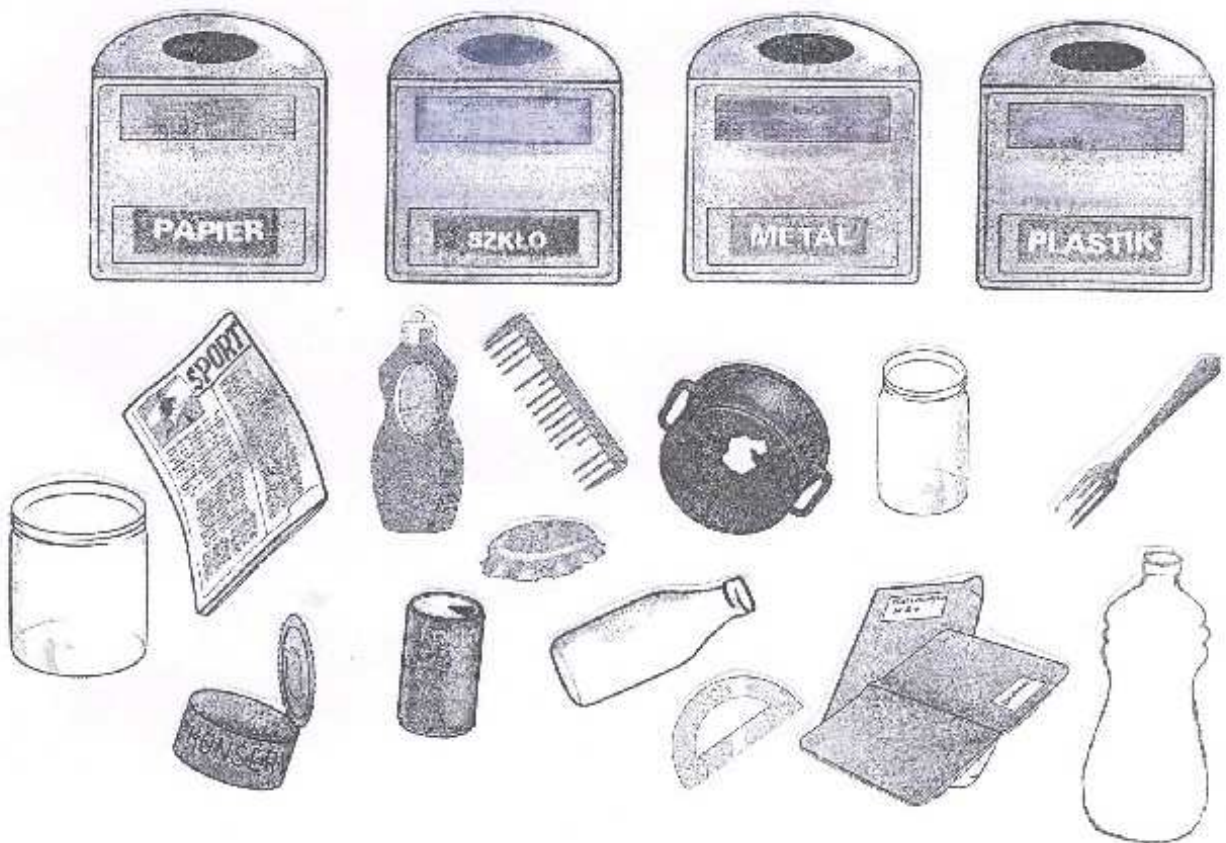
ZAŁĄCZNIK 2

KARTA PRACY- Co mogą zrobić dzieci by nie rosła góra śmieci?

1. Poniżej podane są zasady pozwalające zmniejszyć ilość śmieci. Wpisz brakujące wyrazy.

- ☺ Segreguj i wrzucaj do odpowiednich
- ☺ Wybieraj towary z ilością opakowań.
- ☺ Kupuj napoje wbutelkach zamiast
- ☺ Nabywaj produkty wtorebkach i pudełkach.
- ☺ Używaj siatek podczas zakupów.

2. Posegreguj śmieci łącząc je z odpowiednimi pojemnikami. Pokoloruj pojemniki.

Praca domowa

Co sam mogę zrobić, aby ograniczyć ilość śmieci? Swoją obietnicę zapisz na zielonym liściu. Z przyniesionych liści wykonajcie „Drzewko nadziei”.

ZAŁĄCZNIK 3

1. Segreguj odpady i wrzucaj do odpowiednich pojemników.

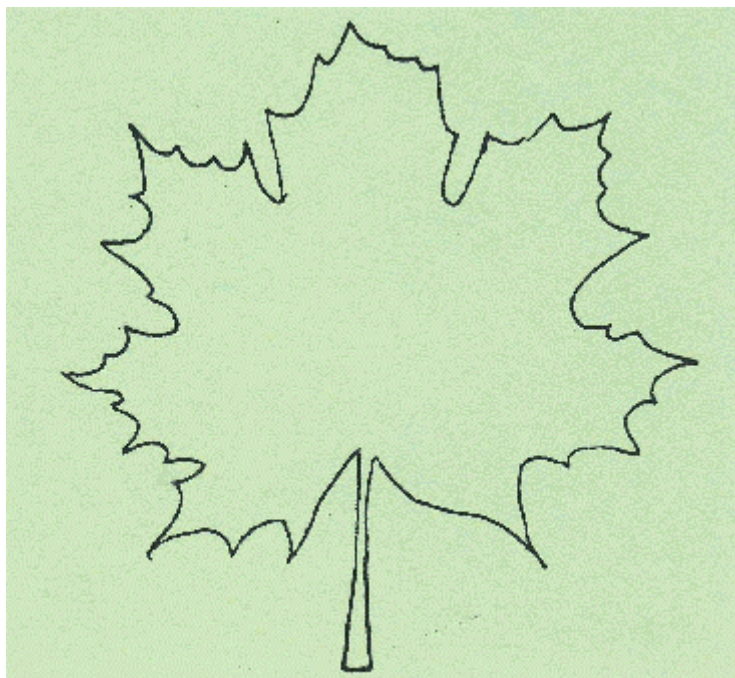
2. Wybieraj towary z małą ilością opakowań.

3. Kupuj napoje w szklanych butelkach zamiast plastikowych.

4. Nabywaj produkty w papierowych torebkach i pudełkach.

5. Używaj wielorazowych siatek podczas zakupów.

ZAŁĄCZNIK 4

WZÓR LIŚCIA DO WYCIĘCIA

ZAŁĄCZNIK 5

DRZEWKO NADZIEJI (pomniejszone)
wycięty z kartonu szablon powinien być
na tyle duży by zmieściły się na nim liście
wszystkich uczniów z klasy.